

geloofsleven
or de bezin-
rustige ont-
den enking
de gemeente

en met aller-
God vreest,

or het leven.
is heel veel
niss; kisten
om uit te
aren in zijn
en ontmoette
ad het druk
ich geen tijd
gen. Telkens
hij sprak ze
gheid.....
g. Jezus van
ziens trekken
hij was toch
Jezus hem:
antwoordde:
bekend....
het is uw
ezorgd zoudt
sprak Jezus;
aar hij vond
elschap van
tich eindelijk
deren waren,
bagage was,
er niet armer
ij verder....
ook reisde
s levens.
vrienden, die
vergeten. Ook
ijn kinderen.
daar, waar
vaar we het
ieleleven.
in de don-

J. W.

Satan in Judas.
Joh. 13:27.
roogsten, die
n willen zeg-

heeft gezien
weet hij: de
f kwaad, uit
wordt meer
len aangaat:
naardat hem

re zijn God.

lisch en ook

l. geven. En
worden, dat
den wil huns

Heere Jezus
ens wil vol-
en leeft in

vel, is (Joh.
rs. Dan zegt
als hem de
dan eet hij
ij niet wil.
spijze Gods
n den dood.
t gezocht als

eten gegeven
ustig. Het is
goede spijze
houdt voor
t is van den
brood en het

reikt als het
ord zal nooit
al wat God
geen waartoe
gt tot keuze-
meer of stijft

onder bate is
eer en meer

vaardig maakt over u tot bekeering, of den Satan over u naar uw keuze komen doet tot verharding, alzoo ook de bete.

Neem de bete — en één van beide geschiedt. Er wordt daarna van u gezegd: toen voer de duivel in hem.

Of er wordt gezegd: toen voer de Heilige Geest in hem.

Hebt gij nu gelet op Judas Iskariot?

Zie hoe hem Christus' hand de bete van den paaschmaaltijd in de saus doopt en daarna — want zoo doen de gastheeren — hem in den mond steekt.

Judas weet het nu: de gastheer behandelt hem nog als gast; hij reikt hem nog de hand; hij bedient aan hem het teeken der liefde en beteekent hem den dienst der liefde. Het is een stille vraag: wat wilt gij? En hij heeft verstaan — dat de Meester niet de onwetende is, die argeloos den verrader groet als zijn vriend, doch die den toestand overziet en Judas leest in de ziel.

Nu moet hij kiezen. Hij moet nu in tranen nitharsten of in vloeken. Laat hem ze nog inhouden desnoods; toch moet nu de traan of de vloek geboren worden.

Judas, wat zal het zijn? Welke bate heeft de bete?

En na de bete — toen voer de duivel in hem.

* * *

Let wel — dat is niet de eerste maal, dat hem de duivel aangript.

Reeds eerder was dit geschied (vs 2).

Maar tusschen die eerste en die tweede invaring van den Satan ligt — de bete!

Want de mensch is wat hij is. Judas was van den duivel — eer de bete hem gegeven werd. Doch de mensch wordt wat hij is, en hij wordt, naardat hem te eten gegeven is.

Daarom doet de bete wat! Zij versterkt hetgeen hier werd gewrocht. Zij brengt het weder NIET in het bloed. Doch zij laat het bloed sneller kloppen en jagen. Ziet er gifstof in dat bloed — wat die gifstof doet, dat doet zij nu haastiglijk.

Maar de bete heeft geen bloed bedorven.

* * *

Hebt gij gelet op Judas Iskariot?

Toen de eerste invaring van den Satan kwam, toen kon hij het verdragen, dat Jezus hem de voeten wiesch. Hij kon het hebben, hij kon het lijden, dat daar een heilige hand zijn voet raakte: de voetwassing, de lichtste aanraking.

Maar dan — dan staat het proces van Judas' ziel en van den duivel, die ingevaren is.

En dan?

Dan biedt zich hem de bete!

Zal hij eien?

Ja hij zal. Want de mensch wordt, ook als eter, hij wordt, naardat hem te eten is gegeven.

En die bete verhaastte het proces. Het bloed kroop. Nu klopt het. Eerst raakte de heilige hand zijn voet: de voetwassing, de lichtste aanraking. Nu raakt de heilige hand zijn mond: de bete, de intiemere aanraking. Maar hij kan het lijden; hij houdt het uit; de mond brandt niet.

En na de bete — toen voer de Satan in hem.

Want invaren is sterker actie dan „in het hart geven“ (vs. 2).

Zoo wacht de Satan nog op de bete en op het gebaar, dat de bete biedt; want souverain is Christus.

Maar het proces is nu welhaast gerijpt.

Nu staat Judas op. En de bete is de aanleiding (doch in der eeuwigheid de oorzaak niet!), dat straks Judas nog een derde ding zal bestaan.

Een derde!

Eerst de voetwassing: de hand raakt den voet.

Toen de bete: de hand raakt den mond.

Daarna de Judaskus: de mond raakt den mond: de intiemste aanraking.

En hij — zich opmakende, verhing zich.

* * *

Zoo machtig is nu Woord en bete. Het doet altijd wat, het Woord. En u — wat haat het u nu „dat gij dit alles gelooft“?

Ook u geeft de Heiland de bete.

Hij predikt u, leert u, biedt u het gastmaal. De bete heeft haar bate.

Laat die bate der bete zijn de boete.

Want de mensch is, die hij is.

En als in u de Heilige Geest is, dan zal de bete ook Zijn werking sterker doen zijn en krachtiger.

En dan wordt van u gezegd: En na de bete, TOEN voer de Heilige Geest in hem; de Geest, die van te voren in hem was, ondoorgrondelijk.

Want alle bete is een last!

K. S.

KERKELIJK LEVEN.

Synode-Indrukken.

VI.

De verrader.

Wie is het, die de 19 vragen, door de Synode aan Dr. Geelkerken gesteld, heeft verraden aan „De Telegraaf“?

Dat is een zaak, welke gedurig weer sommige gedachten in beslag neemt.

Door zulke dingen voelen de kerken zich in haar eigen huis niet veilig.

Het gaat hier niet om lekkage, wat ook reeds te veroordeelen zou zijn, maar om een onttrekken van stukken aan hun bestemming.

Ieder, wiens moreel gevoel niet min of meer afgestompt is, zal dit streng moeten afkeuren.

Het is dan ook geheel natuurlijk, dat men den dader op het spoor wil komen.

Toch wordt daarbij wel eens geredeneerd op een wijze, welke geen rekening houdt met verschillende mogelijkheden.

Men ziet soms eenzijdig in een bepaalde richting. Dan loopt men gevaar zich te vergissen.

Op zichzelf moet men drieërlei mogelijkheid openlaten.

Of men moet kans gezien hebben op de drukkerij, waarop de stukken gedrukt werden, een exemplaar te ontfutselen. Of een van hen, die officieel de stukken ontvingen, moet de vragen in handen hebben gespeeld van genoemd dagblad.

De eerste mogelijkheid is wel uitgesloten. De waarborgen van veiligheid zijn in deze geheel afdoende.

Bij de tweede mogelijkheid kan vanzelf met zulk een stelligheid niet worden gesproken. Toch stuit de gedachte, als zou één van de afgevaardigden of praes-adviseurs ter Synode zich hiertoe hebben geleend, ons zóó tegen de borst, dat we liever op een derde mogelijkheid wijzen, al kunnen we de tweede niet geheel afsnijden.

Welke is dan die derde mogelijkheid?

Deze, dat geen enkel exemplaar van de gedrukte Synodale vragen op een redactie-bureau van de Liberale Pers terecht is gekomen, maar dat zonder medeweten van één der Synode-leden een afschrift is genomen van de vragen.

Dan kunnen de leden en ook anderen, die de vergaderingen bijwoonden, alleen met een vrije conscientie verzekeren, dat zij daarin niet de hand hebben gehad.

Men moet hier n.l. de vraag stellen: hebben zij, die rechtens de vragen in hun bezit hadden, wel genoeg zorg gedragen, dat niemand anders, ook niemand van hun huisgenooten, daarvan inzage konden nemen?

Hebben zij die, zodra zij hun kamer verlieten, wel achter slot en grendel gesloten?

Misschien zal men opmerken, dat deze eisch toch overdreven is.

Daartegen moeten we echter opkomen.

De ervaring leert, dat notarissen, juristen enz. de grootste voorzorgen nemen, dat niets uit de geheime stukken openbaar wordt, terwijl kerkelijke personen in deze dikwijls, laten wij maar zeggen, zeer goedgelooft zijn en meenen, dat niemand er wel misbruik van zal maken.

Men verliest te veel uit het oog, dat er volstrekt geen wantrouwen uit spreekt, wanneer men stukken wegsluit.

Dat is voor alle officiële personen, in dit geval Synodale afgevaardigden enz., plicht.

Verontschuldigingen als: ja, maar mijn Pietje en mijn Marietje, mijn dienstbode en mijn vrouw zijn boven alle verdenking verheven, kunnen hierbij niet dienen.

Men gaat alleen vrij uit, wanneer men alles heeft weggesloten.

Daarom is het onderzoek naar den dader zoo uiterst lastig.

Mocht dit een les zijn voor kerkelijke personen om uiterst voorzichtig te zijn.

Publiciteit.

Men heeft naar aanleiding van de openbaarmaking der vragen, nog dringender dan vroeger de kwestie gesteld: maar kon de Synode niet wat meer de belangstelling van onze menschen hebben bevredigd?

Nu willen we dit punt later eens breedvoerig behandelen.

Tijdens deze Synode zou het niet verstandig zijn dit aan de orde te stellen.

Men zou er uit kunnen afleiden, dat wij bijzondere behoefte hadden aan kritiek op de geheimhouding, welke speciaal deze Synode betracht.

Integendeel willen wij gereedelijk toestemmen, dat zoo ooit strenge geheimhouding gerechtvaardigd is, dat bij deze Synode het geval was.

Waarom wij ook weer niet zeggen willen, dat meerdere publiciteit niet mogelijk ware geweest.

Maar het zou niet goed zijn, ze bij deze gelegenheid in te voeren.

Over het geheel mag er in onze kerkelijke praktijken wel eenige verandering worden aangebracht.

Wachten we echter rustiger tijden af om over wenschelijke reorganisatie in deze te spreken.

Naderende beslissing.

Het is thans Donderdagmorgen 4 Maart.

De dogmatische Commissie is niet alleen met haar rapport gereed, maar haar konklusies zijn ook door de Generale Synode in Comité-generaal aangenomen en vandaag zal het wel in volle Synode komen.

Dit brengt ons in een zeer moeilijk parket.

Vóór het rapport is voorgelezen en de konklusies door de Generale Synode in plenaire zitting zijn

aangenomen, kunnen wij uiteraard nog niets daaruit meedeelen.

Hoewel wij overstelpt zijn door indrukken, mogen wij ze nog niet uitdrukken.

Dat is voor iemand, die een beetje journalistiek voelt, een penitentie.

We hebben tot het allerlaatste gewacht om hierover te schrijven in de hoop, dat wij onze ruimte daarvoor konden reserveeren.

Maar de ampele besprekingen hebben meer tijd gevorderd, dan waarop aanvankelijk gerekend was.

Dus moeten we voor de zooveelste maal weer een slot op onzen mond leggen.

De dagbladers verkeert ten deze in veel gunstiger konditie.

Intusschen kunnen wij ons het ongeduld van velen in den lande goed begrijpen.

Het valt te voorzien, dat er vandaag velen naar Assen zullen komen om de publieke zitting bij te wonen.

Hopen we, dat wij niet teleurgesteld zullen worden.

De konklusies.

Op het oogenblik is het ons geoorloofd over het rapport en de konklusies te spreken.

Maar ons blad moet ter perse.

Veel kan er niet meer gezet worden.

Wij bepalen ons daarom tot de konklusies, welke wij hier zonder commentaar opnemen.

De Synode, uitspraak doende aangaande de zaak Dr. J. G. Geelkerken zooveel haar confessioneele zijde betreft,

spreekt uit:

A. Aangaande de vraag, of de Classis Amsterdam recht had, van Dr. J. G. Geelkerken in den zin van het Onderteekeningensformulier een „nadere verklaring van gevoelens te eischen“:

1o. dat de zgn. preek-coupure van Dr. Geelkerken inderdaad uittalingen bevat, welke redenen gaven tot ernstige bedenking, wijl

a. daarin een vergelijking wordt gemaakt tusschen den vorm van de openbaring aangaande den staat der rechtvaardigheid en dien van de openbaring aangaande den staat der heerlijkheid, die aanleiding gaf om te vreezen, dat Dr. Geelkerken aangaande het Schriftverhaal van Gen. 3 een opvatting voorstond, die duidelijke mededeelingen der Schrift zou vervagen tot uitdrukkingen van onzekere beteekenis en daardoor met het in art. 4 en 5 der Nederlandsche Geloofsbelijdenis beleden gezag der Heilige Schrift niet zou zijn overeen te brengen;

b. daarin een onderscheid wordt gemaakt tusschen datgene, waarvan uitdrukkelijk gezegd wordt, dat het is de goddelijke bekendmaking van een historisch feit, het feit van den zondeval, en de bijzonderheden, waarvan dit niet wordt gezegd, maar alleen geconstateerd, dat er evenveel „verklaringen“ van zijn als geleerde uitleggers;

2o. dat deze bedenking is versterkt door het feit, dat Dr. Geelkerken in de vergaderingen der Classis van 18 Maart en 1 April 1925 geweigerd heeft, hoezeer daarop ook bij hem werd aangedrongen, een verklaring te geven van zulk een aard, dat zij bovengenoemde bedenking had kunnen wegnemen, terwijl hij daartoe (indien heilgeen goveread werd, niet in zijn bedoeling had gelegen) in de gegeven omstandigheden toch verplicht ware geweest;

3o. dat de Classis Amsterdam daarom genoegzamen grond had om te verklaren, dat de „gewichtige oorzaken van nadenken“, waarvan het Onderteekeningensformulier spreekt (en waaronder naar het oordeel der Synode niet meer is te verstaan dan dat het noodig was om van Dr. Geelkerken „nadere verklaring van zijn gevoelens te eischen“) aanwezig waren.

B. aangaande het door Dr. J. G. Geelkerken ten opzichte van Gen. 2 en 3 ingenomen standpunt:

1o. dat door haar ernstig wordt afgekeurd de weinig doordachte wijze, waarop Dr. Geelkerken publiek is opgekomen voor de mogelijkheid van een „andere opvatting“ van Genesis 2 en 3; zonder zich deugdelijk rekenschap te hebben gegeven, of hij in staat was, een dusdanige andere opvatting aan te geven, die niet zou blijken neer te komen op een ontkennen van wat door de Schrift duidelijk wordt geleerd; en ook zonder ernstige gronden te kunnen bijbrengen, waarom het noodzakelijk of wenschelijk zou zijn, een zoodanige „andere opvatting“ te aanvaarden;

een handelwijze, die (behalve dat ze door de manier, waarop Dr. Geelkerken hierbij de wetenschap ter sprake bracht, aan den goeden naam der Christelijke wetenschap afbreuk doet) het besef van het absoluut gezag der Heilige Schrift moet verzwakken;

2o. a. dat de boom der kennis des goeds en des kwaads, de slang en haar spoken en de boom des levens naar de klaarblijkelijke bedoeling van het Schriftverhaal van Gen. 2 en 3 in eigenlijken of letterlijken zin zijn op te vatten, en dus zinniglijk waarneembare werkelijkheden waren;

en b. dat derhalve de meening van Dr. Geelkerken, als zou men disputabel kunnen stellen, of deze zaken en feiten zinniglijk waarneembare werkelijkheden waren zonder met het in art. 4 en 5 der Nederlandsche Geloofsbelijdenis beleden gezag der Heilige Schrift in strijd te komen, moet worden afgewezen;

3o. dat uit Dr. Geelkerken's door hem zelf gepubliceerde antwoorden aan de Classis Amsterdam en verdere (deels in publieke geschriften, deels voor de Synode gedane) uittalingen gebleken is, dat hij de mededeelingen van Gen. 2 en 3 aangaande de sub 2o genoemde zaken en feiten in haar daar aangegeven klaarblijkelijke zin niet zonder voorbehoud aanvaardt als grondslag van wat hij in dezen leert;

4o. dat het daarom noodig is, dat Dr. Geelkerken